

Temat: Co oznaczają poszczególne sposoby gesty, znaki i kolory?

a) Cel dydaktyczny: Poznanie znaczenia gestów, znaków i kolorów w liturgii.

b) Cel wychowawczy: Zachęcenie do żywego przeżywania liturgii, poprzez żywe zaangażowanie w wykonywaniu gestów i znaków.

Pomoce: kartki A4, długopisy, Pismo Świąte, karteczki ze scenkami, aneks 1, aneks 2

Treść

1. Wstęp - Modlitwa na rozpoczęcie spotkania

(Animator rozpoczyna spotkanie od znaku krzyża, modlitwą do Ducha Św. własnymi słowami lub znaną formułą).

Na początku polećmy nasze spotkanie Duchowi Św., aby było ono przez nas owocnie przeżyte, abyśmy nie bali się mówić i świadczyć o Jezusie, prosimy o odwagę i otwartość: Ojciec Nasz...

(Animator wita wszystkich obecnych).

Treść właściwa

I. Widzieć

Najpierw chciałbym, abyście podzieleni na 3 grupy zastanowili się nad znaczeniem w naszym codziennym życiu, w różnych jego strefach, poszczególnych

- znaków [grupa 1] (sposób przekazywania symboli, uczuć)
- gestów [grupa 2] (sposób komunikacji, wyrażania swojego zdania, potrzeb)
- kolorów [grupa 3] (określają nasz nastrój, sposób wyrażania emocji)

(Animator rozdaje kartki A4 oraz długopisy i daje czas na pracę w grupach. Po zakończeniu pracy zadaje pytanie:)

- Jakie znaczenie mają w naszym codziennym życiu gesty, znaki i kolory? (Grupy prezentują swoje wypowiedzi.)

Dziękuję za wasze wypowiedzi.

Chciałbym teraz abyśmy usiedli razem i porozmawiali sobie o gestach, znakach i kolorach w liturgii. (Animator zadaje pytania:)

- Jakie mamy kolory w liturgii, kiedy je stosujemy?

- (Zielony -okres zwykły,
- Fioletowy - Adwent, Wielki Post
- Czerwony - wspomnienia męczeństwa, Niedziela Zesłania Ducha Św.,
- Białe -okres Wielkanocy i Bożego Narodzenia, święta Matki Bożej,
- Czarny – pogrzeby,
- Różowy-3niedziela Adwentu.)

- Co oznaczają poszczególne gesty i znaki w liturgii?

- (Znak Krzyża – oczekiwanie zbawienia,
- Złożenie rąk-posłuszeństwo,
- Bicie się w pierś-pokuta,
- Skłon głowy i ciała-szacunek,
- Przyklęknienie - uniżenie,
- Znak błogosławieństwa,
- Podanie sobie rąk – znak zgody.)

- Co dla ciebie znaczą te gesty, znaki i kolory?

(Animator prowadzi pogadankę, oprócz odpowiedzi na pytania daje również uczestnikom możliwość wypowiedzi o ich odczuciach związanych z problemem, słucha ich wypowiedzi z zaangażowaniem.)

Dziękuję za wasze wypowiedzi. Teraz chciałbym abyśmy rozważali kilka fragmentów Pisma Św. (Animator może podzielić uczestników na mniejsze grupy w zależności, czy na spotkaniu są inni animatorzy oraz w zależności wielkości całej grupy.)

Przedstawiliście wiele trafnych uwag dotyczących wcześniej postawionego pytania, ale możemy zauważyć, że temat nie został wyczerpany. Dlatego podczas naszego spotkania chciałbym podjąć większą refleksję nad znakami, gestami czy kolorami, do których zazwyczaj nie przywiązujemy większej uwagi, a przez to refleksji nad pytaniem: **Co oznaczają poszczególne gesty, znaki i kolory w liturgii?**

Osądzić

(J 13, 4-5): „Wstał od wieczerzy i złożył szaty. A wzięwszy prześcieradło, nim się przepasał. Potem nalał wody do misy. I zaczął obmywać uczniom nogi i ocierać prześcieradłem, którym był przepasany”.

- Jaki gest wykonał Jezus? (*Gest umycia nóg.*)

- Co ten gest oznacza? (*Jest to symbol ogromnej miłości Chrystusa do człowieka oraz jest symbolem oczyszczenia. Umycie nóg jest symbolem, abyśmy przyjęli całą czystość miłości Jezusa.*)

(Łk 3,16): „on tak przemówił do wszystkich: «Ja was chrzczę wodą; lecz idzie mocniejszy ode mnie, któremu nie jestem godzien rozwiązać rzemyka u sandałów. On chrzczyć was będzie Duchem Świętym i ogniem”.

- O jakim geście mówi Jan Chrzciiciel? (*Gest odwiązania rzemyka od sandałów.*)

- Jakie znaczenie ma ten gest, co oznacza? (*Podkreślenie, że Jezus jest ważniejszy od Jana, jest on Mesjaszem przychodzącym dla zbawienia ludzi.*)

(Mk 10, 13-16): „Przynosili Mu również dzieci, żeby ich dotknął; lecz uczniowie szorstko zabraniali im tego. A Jezus, widząc to, oburzył się i rzekł do nich: Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im; do takich bowiem należy królestwo Boże. Zaprawdę, powiadam wam: Kto nie przyjmie królestwa Bożego jak dziecko, ten nie wejdzie do niego. I biorąc je w objęcia, kładł na nie ręce i błogosławił je.”

- Jaki znak wykonał Jezus? (*Znak błogosławieństwa dzieci*)

- Dlaczego mamy być tak jak dzieci? (*Królestwo Boże należy do ludzi takich jak dzieci tj. Szczerych, prostolinijnych, otwartych i pytających.*)

(Rdz 9, 9-13): „Ja, Ja zawieram przymierze z wami i z waszym potomstwem, które po was będzie; z wszelką istotą żywą, która jest z wami: z ptactwem, ze zwierzętami domowymi i polnymi, jakie są przy was, ze wszystkimi, które wyszły z arki, z wszelkim zwierzęciem na ziemi. Zawieram z wami przymierze, tak iż nigdy już nie zostanie zgladzona wodami potopu żadna istota żywa i już nigdy nie będzie potopu niszczącego ziemię. Po czym Bóg dodał: A to jest znak przymierza, które ja zawieram z wami i każdą istotą żywą, jaka jest z wami, na wieczne czasy: Łuk mój kładę na obłoki, aby był znakiem przymierza między Mną a ziemią.”

- Co jest przysięgą znaku przymierza? (*Nigdy więcej Bóg nie zgladzi wodami potopu ludzkości*)

- Jakie znaczenie ma znak przymierza? (*Przymierze jest dopełnieniem dzieła stworzenia, Ziemia stworzona przez Boga oraz również jej los w rękach Boga.*)

(Wy 3,5): Wówczas Bóg rzekł: „Nie zbliżaj się. Zdejmij z nóg sandały, bo ziemia, na której stoisz, jest święta”.

- Jaki gest kazał wykonać Bóg Mojżeszowi? (*Gest zdjęcia sandałów*)

- Co oznacza ten gest? (*Jest okazaniem szacunku*)

Teraz chciałbym abyśmy po raz kolejny usiedli w kółku oraz głębiej porozmawiali na temat wcześniej omawianych cytatów. **Który cytat, gest lub znak wywarł na was największe wrażenie?** (*Animator daje chwilę czasu na zastanowienie, a następnie prowadzi dyskusję, słucha zdania innych uczestników, ich przemyśleń i poglądów.*)

Działać

Poproszę teraz abyście dobrali się w pary lub 3-osobowe grupy w celu przeprowadzenia dynamiki, która będzie polegać na tym, że wylosujecie różne scenki do przedstawienia. Zadanie ma być odniesieniem do gestów i znaków wykonywanych w liturgii oraz ich ważności w pełnej modlitwie. *(Animator podchodzi do par, które losują karteczki ze scenkami i daje czas parom na przygotowanie się. Ilość scenek zależy od ilości osób na spotkaniu. Oto przykładowe scenki:*

- *Jedna osoba mówi niewyraźnie w trakcie dialogu*
- *Jedna osoba mówi niechłujnie*
- *Jedna szybko*
- *Głośna rozmowa*
- *Za dużo informacji, dużo mówienia*
- *Przysypianie w kościele np. na kazaniu*
- *Byle jakie przyklęknięcie, bez skupienia*
- *Niesłuchanie Ewangelii, brak skupienia na niej*
- *Podanie znaku pokoju byle jak, od niechcenia.*
- *Błędne i szybkie wykonanie znaku krzyża*
- *Niechłujne wykonywanie bicia w pierś (zbyt mocne, lub byle jakie nieprzypominające prawidłowe wykonanie tego gestu.)*

Scenki mogą być jeszcze inne, animator może przeprowadzić szkołę liturgii dotyczącą gestów i innych znaków jeszcze nie wymienionych.

Grupy prezentują scenki.)

Hasło spotkania

Gesty i znaki symbolem dobrej modlitwy

Piosenka spotkania

„Gdy klęczę przez Tobą”

Zadanie apostolskie

Przywiązanie większej uwagi podczas wykonywania gestów lub znaków w trakcie modlitwy, nabożeństw lub Eucharystii, uświadomienie sobie, że są one również modlitwą.

Modlitwa na zakończenie

(Animator może posłużyć się znaną formułą lub własnymi słowami.)

Na koniec spotkania pomódlmy się słowami modlitwy św. Augustyna:

Oddychaj we mnie, Duchu Święty, abym święcie myślał.

Przymuszaj mnie, abym święcie postępował.

Pobudzaj mnie, abym miłował tylko to, co święte.

Umacniaj mnie, abym strzegł tego, co dobre. Strzeż mnie, Duchu Święty, abym Cię nigdy nie utracił.

Amen.

BARWY SZAT LITURGICZNYCH

Kolor biały

Okres Narodzenia Pańskiego
i Okres Wielkanocny

Symbolizuje światło, czystość,
radość i nastrój świąteczny

Kolor czerwony

Niedziela Męki Pańskiej
i Wielki Piątek

Symbolizuje krew, męczeństwo
i ogień

Kolor zielony

Okres zwykły

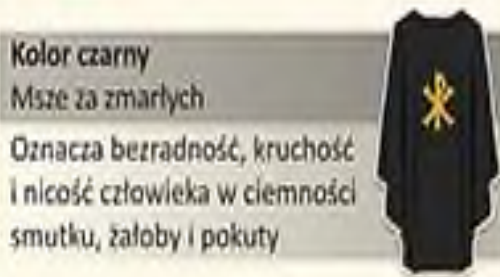
Symbolizuje nadzieję,
odrodzenie duchowe
i sprawiedliwość

Kolor fioletowy

Okres Adwentu
i Okres Wielkiego Postu

Symbolizuje skrucę, pokorę
i pokutę

Kolor czarny

Msze za zmarłych

Oznacza bezradność, kruchość
i nicność człowieka w ciemności
smutku, żałoby i pokuty

Kolor różowy

3 Niedziela Adwentu
i 4 Niedziela Wielkiego Postu

Symbolizuje radość z bliskości
Pana

Kolor złoty

Najważniejsze uroczystości

Symbolizuje bogactwo
i honor, podkreśla uroczysty
charakter liturgii

„Różnorodność kolorów szat liturgicznych
ma uzewnętrżać charakter sprawowa-
nych misterii wiary, a także ideę roz-
woju życia chrześcijańskiego w ciągu roku
liturgicznego”

(DYMIA 340)

